

PRRS Onverdacht door krit

Achter een groot hek staat een modern pand met spiegelglas tot aan de nok. Je zou het niet zeggen, maar in dit pand liggen 160 SPF-beren. Links van het hek staat een bordje met daarop 'Varkens KI Nederland' en 'Hier melden s.v.p.' Henry te Grotenhuis is bedrijfsleider en woont naast de berenstal. De bedrijfsleider werkt hier sinds de start van het station in 1993.

Deze locatie in Lienden is een van de twee spermawinstations van Varkens KI Nederland die afgelopen juni als eersten het GD PRRS Onverdacht Certificaat voor spermawinstations ontvingen. Het certificaat was een logisch vervolg op de SPF-status van de beide stations. In 2008 besloot het bedrijf dat het een SPF-station wilde. "SPF, of varkens houden met een hogere gezondheidsstatus, was toen in opkomst. Fokkerijorganisaties speelden hierop in door SPF-fokkerij te starten. Er kwam meer vraag naar SPF-sperma en -diermateriaal. Daar moet je als coöperatieve KI dan op inspelen", vindt Te Grotenhuis. SPF houdt voor dit bedrijf in dat ook de ziekteverwekkers Mycoplasma, APP en PRRS afwezig zijn. Dat PRRS is meegenomen vindt Te Grotenhuis logisch. "Het is een van de ziekten die we liever niet hebben, omdat het veel schade aanricht."

SPF in 2008 opgestart

De overstap naar SPF begon radicaal met het afvoeren van alle dieren in mei 2008. De stallen werden gerenoveerd en ontsmet en na een leegstand werden in juli de eerste SPF-dieren opgelegd. De productie startte in september van dat jaar, na een quarantaineperiode.

Het PRRS Onverdacht Certificaat houdt voor de beide stations (het andere staat in Heerde) niet in dat er vaker getapt moet worden. Er worden nu meer onderzoeken gedaan uit hetzelfde bloedmonster. De hygiënemaatregelen die de stations namen waren al streng. "Stel dat er ooit elders wat uitbreekt, dan heb je het in ieder geval zelf alvast goed voor elkaar", zo omschrijft Te Grotenhuis.

De bedrijfsleider laat de checklist zien die GD-dierenarts Tom Duinhof afgelopen mei gebruikte toen het bedrijf bezocht werd voor de PRRS-status. Er werd in dat bezoek gelet op

'PRRS willen we liever niet hebben'

VWA-rapporten, het logboek, de ligging van het station, hygiënevoorzieningen en bedrijfsprotocollen. Verder moest natuurlijk het bloedonderzoek van de aanwezige en toe te voegen beren akkoord zijn. Alles bleek in orde. Op een door Duinhof extra uitgevoerd onderzoek van de biosecurity bleek

ische blik op eigen handelen

Bedrijfsleider Henry te Grotenhuis

het station een score van 98% te halen. En zelfs 100% op factoren die met de externe biosecurity te maken hebben.

Transport ook SPF

Voordat een beer wordt toegevoegd aan deze SPF-stal is er al een heel traject achter de rug. De fokker van de beer brengt het zelf naar een quarantainest. Daar blijft de beer 6-8 weken, terwijl de plaatselijke dierenarts bloedmonsters neemt voor aangifteplichtige ziekten (KVP, ZvA, Brucellose) en PRRS. Na de quarantaine worden de beren met de eigen transportwag. opgehaald door Te Grotenhuis zelf. "Dat is wel eens spannend.

'Gezond boerenverstand helpt'

Toen ik bijvoorbeeld een kadaverwagen aan zag komen terwijl mijn wagen vol SPF-beren zat, ben ik van route veranderd", zegt hij. Op het herkomstbedrijf en in de quarantainest. zijn de dieren bemonsterd en daarna gaan ze in de normale ritmiek van monstername mee. Dat is iedere vijf weken 10% van de aanwezige beren. Er zijn wel eens monsters met een ongunstige uitslag, maar die waren steeds fout positief. "Natuurlijk schrik je dan wel, maar je moet er ook niet wakker van liggen. Meer dan dit kunnen we gewoon niet doen."

Schets van plattegrond

Alleen bedrijfsmatige bezoekers mogen de stal in, maar Te Grotenhuis kan wel aan de hand van schets uitleggen hoe het pand er van binnen uitziet. Hij pakt een stuk papier en begint te schetsen. Vooraan is een gedeelte met douches, kantoor, kantine en het laboratorium waar het sperma onderzocht wordt. Het echte stalgedeelte heeft een centrale gang met aan beide zijden drie afdelingen met ieder 28 hokken. In de centrale gang staan zes dekhokken. Op de maandag wordt er in 4,5 uur van ongeveer 70 beren sperma gevangen. Dit gaat per koerier naar het distributiecentrum in Vught. De tubes met SPF-sperma worden daar in een aparte ruimte verwerkt, gescheiden van het conventionele sperma. "Al kan er eigenlijk niks meer gebeuren als het sperma in de tubes zit, maar je neemt toch het zekere voor het onzekere. Je moet er natuurlijk ook niet te gemakkelijk over denken, maar gezond boerenverstand helpt je wel in dit soort beslissingen", zegt Te Grotenhuis.

De twee SPF-spermawinstations van Varkens KI Nederland zijn de eersten met een PRRS Onverdacht Certificaat. Aangezien de locatie in Lienden, van bedrijfsleider Henry te Grotenhuis, al SPF was houdt het nieuwe certificaat alleen nog extra onderzoek in op bloedmonsters die toch al werden genomen.